

Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες

ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ (1828-1905)

Τα χρόνια της δεκαετίας του 1870, ο Φιλέας Φογκ, ένας Εγγλέζος τζέντλεμαν, έβαλε στοίχημα όλη την περιουσία του ότι μπορούσε να πραγματοποιήσει το γύρο του κόσμου σε ογδόντα ημέρες.

Με τη συνοδεία του υπηρέτη του, του πιστού Πασπαρτού, ξεκίνησε αυτή την τρελή περιπέτεια η οποία θα τον κάνει να ανακαλύψει χώρες ελάχιστα γνωστές, να αντιμετωπίσει πολλούς κινδύνους και να σώσει μια πριγκίπισσα η οποία θα γίνει τελικά γυναίκα του.

Οι δυο ατρόμητοι ταξιδιώτες μας βρίσκονται τώρα πάνω σ' ένα τρένο που διασχίζει ολοταχώς την ινδική χερσόνησο.

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΓΓΑΛΗ

Ο Πασπαρτού που στο μεταξύ είχε ξυπνήσει, κοίταζε και δεν μπορούσε να πιστέψει ότι διέσχισε τη χώρα των Ινδών μέσα στο τρένο του Μεγάλου Χερσονησιακού Σιδηροδρόμου. Του φαινόταν απίθανο. Και όμως τίποτε δεν ήταν πιο αληθινό! Η ατμομηχανή, που την οδηγούσε το χέρι ενός Εγγλέζου μηχανικού και που δούλευε με αγγλικό κάρβουνο, εκσφενδόνιζε τον καπνό της στις φυτείες του βαμβακιού, του καφέ, του μοσχοκάρυδου*, του γαρίφαλου* και του κόκκινου πιπεριού. Ο ατμός, καθώς στριφογύριζε, σχημάτιζε δαχτυλίδια γύρω από τις συστάδες των φοινικόδεντρων, που ανάμεσά τους ξεπρόβαλλαν γραφικά μπανγκαλόου*, μερικά βιχάρις -είδος εγκαταλειμμένων μοναστηριών- και θαυμάσιοι ναοί στολισμένοι από τον ανεξάντλητο διάκοσμο της ινδικής αρχιτεκτονικής. Πιο πέρα, τεράστιες εκτάσεις γης διαγράφονταν μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι, ζούγκλες απ' όπου δεν έλειπαν τα φίδια και οι τίγρεις, που έτρεχαν να κρυφτούν τρομαγμένες από τον τρομερό θόρυβο που έκανε η ατμομηχανή, και τέλος δάση, που τα έτεμναν σιδηροδρομικές γραμμές, όπου ζούσαν ακόμη ελέφαντες, που έβλεπαν με σκεπτικό βλέμμα να περνάει η αχαλίνωτη πομπή. (...)

Από την Μπεναρές κι έπειτα η σιδηροδρομική γραμμή ακολουθούσε κατά ένα μέρος την κοιλάδα του Γάγγη. Μέσα από τα τζάμια του βαγονιού έβλεπαν έξω στη λιακάδα το εναλλασσόμενο τοπίο του Μπιχάρ, με τα καταπράσινα βουνά, χωράφια σπαρμένα με κριθάρι, αραβόσιτο και σιτάρι, ρυάκια και βάλτους, όπου κατοικούσαν οι πρασινωποί αλιγάτορες, καλοδιατηρημένα χωριουδάκια, χλοερά ακόμα δάση. Μερικοί ελέφαντες και ζεμπού*, με τη μεγάλη καμπούρα τους, έρχονταν να δροσιστούν στα νερά του ιερού ποταμού. Έβλεπε ακόμη κανείς, παρά την προχωρημένη εποχή και την ήδη χαμηλή θερμοκρασία, ομάδες Ινδών και από τα δύο φύλα, που επιτελούσαν ευλαβικά το ιερό νίψιμο*. (...)

Έπειτα πια έπεσε η νύχτα και, καθώς το τρένο περνούσε με μεγάλη ταχύτητα ανάμεσα στα ουρλιαχτά που έβγαζαν οι τίγρεις, οι αρκούδες κι οι λύκοι, που το 'σκαγαν μπροστά στην ατμομηχανή, κανείς δεν μπορούσε πια να δει τίποτε από τα αξιοθέατα της Βεγγάλης ή της Γκολκόντα, της ερειπωμένης Γκουρ ή της Μουρσενταμπάντ, που άλλοτε ήταν πρωτεύουσα, ούτε του Μπουρντβάν, του Χούγκλυ ή του Σαντερναγκόρ, του γαλλικού αυτού κομματιού της ινδικής χώρας, όπου ο Πασπαρτού με υπερηφάνεια θα έβλεπε να κυματίζει η σημαία της πατρίδας του.

* *Γαρίφαλο (το)*: Ψηλό ξωτικό δέντρο που μας δίνει τα καρφάκια του γαρίφαλου.

* *Ζεμπού*: είδος βοδιού που φέρει καμπούρα.

* *Μοσχοκάρυδο (το)*: Εξωτικό δέντρο των τροπικών περιοχών.

* *Μπαγκαλόου (τα)*: Χαμηλό ινδικό σπίτι, με βεράντες γύρω-γύρω.

* *Νίψιμο (το)*: το πλύσιμο ενός μέρους του σώματος για θρησκευτική κάθαρση.

Ασκήσεις

Α. Οι χαρακτήρες

Σημειώστε μ' ένα Χ

1. Ποιος είναι ο Πασπαρτού;

- α. Ένας Γάλλος υπηρέτης
- β. Ένας Ινδός αρχιτέκτονας
- γ. Ένας Εγγλέζος μηχανικός

Τι κάνει ο Πασπαρτού;

- α. Οδηγεί το τρένο

β. Ταξιδεύει με τρένο

γ. Βλέπει το τρένο να περνά

3. Αυτό το κομμάτι περιγράφει κυρίως:

α. Τον Πασπαρτού

β. Το τρένο του Μεγάλου Χερσονησιακού Σιδηροδρόμου

γ. Το τοπίο που διασχίζει το τρένο.

4. Ποια από τα παρακάτω πρόσωπα εμφανίζονται μέσα από το τοπίο;

α. Ο Πασπαρτού

β. Οι Ινδοί

γ. Ο μηχανικός του τρένου

5. Μέσα από ποια μάτια ο Ιούλιος Βερν βλέπει τον κόσμο;

α. Με τα μάτια του Πασπαρτού που παρατηρεί το τοπίο

β. Με τα μάτια του μηχανικού που οδηγεί το τρένο

γ. Με τα μάτια των Ινδών που κάνουν μπάνιο στο ποτάμι

6. Σ' αυτό το κείμενο ποιοι μιλούν και δουλεύουν με τον Πασπαρτού;

α. Κανένας

β. Ένας μόνο

γ. Πολλοί

B. Χώρος και χρόνος

1. Ποια χώρα διασχίζει το τρένο;

α. Τη Γαλλία

γ. Την Ινδία

β. Τη Μεγάλη Βρετανία

δ. Μια φανταστική χώρα

2. Με ποια μέσα μας δείχνει ο συγγραφέας ότι η χώρα που διασχίζει το τρένο είναι

διαφορετική από τη δική μας;

α. τα ζώα

γ. η τροφή

ε. η γλώσσα

β. τα αυτοκίνητα

δ. τα φυτά

στ. η αρχιτεκτονική

3. Την εποχή που πραγματοποιείται αυτό το ταξίδι η Ινδία είναι αποικία μιας χώρας.

Ποια είναι αυτή η χώρα;

α. Η Γαλλία

δ. Η Ιταλία

β. Η Μεγάλη Βρετανία

ε. Οι Η.Π.Α.

γ. Η Γερμανία

4. Ποια από τις παρακάτω πέντε πόλεις βρίσκεται στην Ινδία;

α. Το Όσλο

δ. Η Μπεναρές

β. Το Γιοχάνεσμπουργκ

ε. Η Σεούλ

γ. Το Άντεν

5. Σύμφωνα με την περιγραφή του τοπίου, η περιοχή που διασχίζει το τρένο

α. Είναι πλούσια και κατοικημένη

β. Είναι έρημη και εχθρική

6. Κατά τη γνώμη σου, σε ποια εποχή γίνεται αυτό το ταξίδι;

α. τα αρχαία χρόνια

γ. φέτος

γ. πριν από πολλά χρόνια

δ. στο μέλλον

7. Δίνουμε παρακάτω τρεις περιγραφές: Ποια απ' αυτές εκτυλίσσεται σ' ένα μέρος

παρόμοιο μ' αυτό που περιγράφει ο Ιούλιος Βερν;

α. Μετά την πλατεία της Ομόνοιας, ο δρόμος πήρε να ανηφορίζει. Περάσαμε μπροστά από τα Προπύλαια του πανεπιστημίου και τη Εθνική Βιβλιοθήκη. Καθώς έτρεχε το ταξί, από το παράθυρό του βλέπαμε τώρα το Λυκαβηττό με το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου στην κορφή. Στρίβοντας προς την πλατεία Συντάγματος αντικρίσαμε τα παλιά βασιλικά ανάκτορα όπου στεγάζεται σήμερα η Βουλή. Πήραμε τη λεωφόρο Αμαλίας περάσαμε μπροστά από την πύλη του Αδριανού και τις στήλες του Ολυμπίου Διός και τραβήξαμε προς την Διονυσίου του Αρεοπαγίτου. Εκεί σταματήσαμε για λίγο να θαυμάσουμε τον ιερό βράχο της Ακρόπολης. Κάποιοι τουρίστες πέρασαν από μπροστά μας και χώθηκαν μέσα στο πλήθος που συνωστίζονταν στα πλατιά πεζοδρόμια.

β. Περνώντας έξω από την Καλαμπάκα, ο δρόμος διέσχιζε μια αχανή πεδιάδα με σταροχώρα που τις διέκοπταν εδώ κι εκεί χρυσές και πράσινες εκτάσεις γεμάτες από φυτείες καλαμποκιού και ηλιανθου. Μέσα από τα τζάμια του αυτοκινήτου βλέπαμε τρακτέρ και γεωργικά μηχανήματα που πότιζαν τον κάμπο. Ύστερα στρέψαμε το βλέμμα μας προς τα

λιβάδια όπου έβοσκαν ήσυχα αγελάδες, κατσίκες και πρόβατα. Δεν τα καίγονταν καρφί για το θόρυβο και την κυκλοφορία του δρόμου.

γ. Από τη Σαγκάη κι ύστερα ο δρόμος περνούσε δίπλα από μια σειρά επίπεδους ρυζώνες όπου δούλευαν σειρές-σειρές Κινέζοι χωρικοί που φορούσαν στο κεφάλι τους πλατιά καπέλα πλεγμένα με λυγαριά. Απ' το παράθυρο του λεωφορείου, βλέπαμε βαθύσκιωτα δασάκια από φοινικόδεντρα, κάτι βουβάλια με χοντρά κέρατα που τσαλαβουτούσαν μέσα σε λασπόνερα. Στο βάθος του ορίζοντα ο κόκκινος ήλιος ξεχώριζε στον ουρανό πάνω από τις παγόδες και τις στέγες των ναών που ήταν φτιαγμένες από μπαμπού.

Γ. Η δράση (πλοκή)

1. Τι συμβαίνει μέσα στο βαγόνι του Πασπαρτού;

α. Οι ταξιδιώτες φλυαρούν	γ. Οι ταξιδιώτες χτυπιούνται
β. Οι ταξιδιώτες τρώνε	δ. Δεν ξέρουμε τι κάνουν

2. Τι συμβαίνει στην περιοχή που διασχίζει το τρένο;

α. Πόλεμος	γ. Οι άνθρωποι πεθαίνουν από πείνα
β. Υπάρχει επιδημία	δ. Οι άνθρωποι ζουν ειρηνικά

3. Γράφοντας το βιβλίο στο οποίο ανήκει αυτό το κείμενο, ο Ιούλιος Βερν ήθελε:

- α. Να μας διηγηθεί ένα σπουδαίο γεγονός που άλλαξε τη ζωή των κατοίκων μιας χώρας
- β. Να μας περιγράψει χώρες εξωτικές
- γ. Να μας διηγηθεί τις περιπέτειες δύο αντρών που γυρνούν όλο τον κόσμο.

Απαντήσεις

A. Τα πρόσωπα

1 α. Ένας Γάλλος υπηρέτης (το καταλαβαίνουμε με την εις άτοπον απαγωγή, από το κείμενο – το Σαντερναγκόρ, αυτό το κομμάτι της γαλλικής επικράτειας, όπου ο Πασπαρτού με υπερηφάνεια θα έβλεπε να κυματίζει η σημαία της πατρίδας του – ή από το όνομά του...)

2 β. Ταξιδεύει με τρένο

3 γ. Το τοπίο που διασχίζει το τρένο

1. β. Οι Ινδοί (ο Πασπαρτού παρατηρεί γύρω, και ο μηχανικός δεν εμφανίζεται)
2. α. Με τα μάτια του Πασπαρτού που παρατηρεί το τοπίο
3. α. Κανένας

B. Χώρος και χρόνος

1. γ. Την Ινδία

2. α, δ, ε, στ: τα ζώα, τα φυτά, η γλώσσα (ονόματα και πόλεις),

η αρχιτεκτονική(μοναστήρια, ναοί...)

3. β. Η Μεγάλη Βρετανία (υπάρχουν πολλές αναφορές σε Άγγλους)

4. δ. Η Μπεναρές, η ιερή πόλη των Ινδών

5 α. Πλούσια και κατοικημένη (δικαιολόγηση: ζούγκλα γεμάτη ζώα, φυτά, σημαντική ανθρώπινη δραστηριότητα...)

6 γ. πριν από πολλά χρόνια (το εξάγουμε από το τρένο που κινείται με ατμό...)

7 γ. (τα δύο πρώτα μας περιγράφουν ελληνικά τοπία, ενώ το τρίτο ένα τοπίο μιας χώρας εξωτικής, της Κίνας).

Γ. Η δράση (πλοκή)

1. δ. Δεν ξέρουμε τι κάνουν
2. δ. Οι άνθρωποι ζουν ειρηνικά
3. γ. Να μας διηγηθεί τις απίθανες περιπέτειες δύο ανδρών.

